

Nooshi Dadgostars invigningstal, Vänsterpartiets 44:e kongress 2022

Det talade ordet gäller

Ni ska alla vara välkomna till Vänsterpartiets kongress, du som är ombud och ska delta i debatten om Vänsterpartiets väg och förnyelse framåt, och du som följer kongressen hemma från TV-soffan. Ni är alla varmt välkomna när Sveriges starkaste vänsterkraft möts.

Aldrig tidigare har så många sökt sig till Vänsterpartiet som idag. Under förra året fick vi 5000 nya medlemmar. Vi har aldrig varit så här stora i modern tid. Det är en stor framgång och det är er förtjänst. Malmö-partiförening som stod utanför köpcentra och delade flygblad under hyreskampanjen, Skellefteå som ser till att barnen får avgiftsfri musikskola. Alla ni som fixat med after work i Sandviken, Oxelösund och Degerfors. Politik kan även vara att ses över en öl och pizza. Allas ert arbete, har bidragit till vår framgångsrika resa. Ett stort tack för det!

Vänner, vad vi hade längtat efter en vanlig kongress där vi fick sitta i samma rum och diskutera tillsammans. Men pandemin gjorde det omöjligt, igen. Förhoppningsvis ser vi nu slutet på pandemin och jag ser fram emot att träffa er alla ute i landet under den kommande valrörelsen.

Det var ju så det började. Att man träffades och samlades för förändring. Var och en för sig kunde vi lite göra men tillsammans kunde vi förändra.

Det tog mer än 40 år innan arbetarrörelsen genom rösträtten kunde ta den politiska makten. Den fackliga och politiska arbetarrörelsen växte i styrka och välfärden kunde byggas ut. När den politiska makten var vunnen, kunde idéerna omsättas i konkreta förbättringar. Levnadsvillkor förbättrades för arbetarna och det gemensamma byggdes ut.

Fackföreningsrörelsen bildade de politiska partierna för att i de parlamentariska församlingarna verka för att ge makt och inflytande till löntagarna. Det var uppgiften.

När ledare för fackföreningarna numera snarare fungerar som megafoner för partier istället för att stå upp för medlemmarnas förefaller uppdraget ha misslyckats.

Det var ju inte makten för maktens skull som var orsaken till att arbetarna skapade partiet. Det var med uppdraget att förbättra för Sveriges arbetare.

Nu går vi in i ännu en valrörelse. Men vem är vem? Röd eller blå? Det går knappt att se skillnad längre. Vi har hört politiker, oavsett hemvist, tala om det i över 20 år. De söker väljarna stöd, din röst för makten med lovord om att problemen ska lösas. Vi minns den moderata statsministern Fredrik Reinfeldt som sa att det skulle löna sig att arbeta. Men bakom honnørsordet fanns bara tomma floskler. För löntagarna fick en allt mindre del av välståndsökningen under den tid de borgerliga styrde. Och den största nedrustningen av våra gemensamma socialförsäkringar genomfördes.

Sen blev det regeringsskifte 2014. Vi minns att Socialdemokraterna lovade att ge tryggheten tillbaka, att bygga billiga hyresrätter, att förbättra sjukförsäkringen. Men det var tomma löften. Rekordmånga kastades istället ut ur sjukförsäkringen, aldrig har chockhöjda hyror varit så nära att förestående, och nu tänker de genomföra den största försämringen av tryggheten på jobbet sedan 70-talet.

Det håller inte.

Sverige var länge ett av världens mest framgångsrika välfärdsländer. Med världens bästa och mest jämlika skola. Med en sjukvård som hade vårdplatser. Med låga energipriser. Samhället har förändrats sedan dess och det politiska etablissemanget – från moderater till socialdemokrater – har lämnat över makten till en ansvarslös marknad.

I mitt almedalstal i somras sa jag ” Vi kommer se till att kontrollen återtas. Vi ska återupprätta det trygga samhället. Sverige ska byggas starkt igen.” Nu ser jag att det blivit ett Vänsterpartistiskt låneord hos Socialdemokraterna. Plakatpolitik. Högst upp på deras flygblad står det.

Men ord blir inte sanning bara för att de nedtecknas.

Vänner, Vänsterpartiet har en annan roll.

I somras ville januaripartierna dra in Sverige i ännu ett marknadsexperiment. Ännu ett misslyckande där medborgarna är de som skulle få stå för notan. De sa att de var tvungna att genomföra det. Så var det inte.

Det fanns ingen majoritet i riksdagen för att fixa sjukförsäkringen sa regeringen. Det gick inte. Men det gjorde det.

Pensionerna också de var omöjliga att höja, vi var orimliga när vi förde fram krav på att de sämst ställda pensionärerna behövde få mer pengar i plånboken, sas det.

Högavlönade pratkvarnar som gjort det till en sport att övertyga människor om frånvaron av handlingsalternativ

Men vet ni, allting är omöjligt. Fram till dess att det är gjort. Då är det självklart.

Sverige måste förändras. Sverige ska förändras. Det ska vi se till. Och vi har redan börjat.

Vänner i somras satte vi tillsammans med hyresgästföreningen stopp för införandet av marknadshyror!

Det var vi, tillsammans med de som drabbats själva, som såg till att genomföra den största förbättringen inom sjukförsäkringen under 2000-talet.

Och nu har Vänsterpartiet genom att använda våra mandat sett till att ett förslag om den största höjningen av pensionerna i modern tid ligger på riksdagens bord.

Sverige ska förändras. På riktigt. Vi har bara börjat. Vi *tar* tillbaka kontrollen.

Det är på tiden att den som arbetar och sliter också får ta del av välbefinnandet.

Att bygga landet är också att gå andra tillmötes.

Att ta ansvaret för landet är också att kompromissa. Det är demokrati. Man kan inte säga min väg eller ingen väg. Så fungerar inte politiken. Svenska folket förväntar sig att vi tar ansvar för valresultatet, kavlar upp ärmarna och kommer överens. Ger och tar. Gör det bästa för Sverige tillsammans. Vänsterpartiet är konstruktiva men tydliga, beslutsamma men samarbetsvilliga. När andra delar ut talförbud till höger och vänster är vi beredda att sätta oss ner och få skit under naglarna. Man behöver inte samarbeta med alla men vill man bilda majoritet måste man förhandla. Vi står upp när det behövs och kompromissar när det är nödvändigt. Vi är beredda att ta det ansvar som krävs.

Vi lovar inte allt åt alla, men vi kommer att genomföra det vi lovar. Vi söker väljarnas mandat för bygga Sverige starkt igen. Vänsterpartiet står på din sida.

Vi är förtroendevalda, valda att bära ett förtroende, att representera de som valt oss. Det är demokratins grund. Det ömsesidiga förtroendet mellan medborgarna och deras representanter utgör navet i systemet. Det sociala medborgarskapet, där du har både skyldigheter men också rättigheter, är kittet som ska hålla oss samman. Men nu är det istället skyldigheterna för medborgarna som står i fokus. Medan makthavarna håller sig med rättigheterna.

Du ska vara glad om du har ett jobb, nåde dig om du också vill ha trygghet och en god lön, du ska vara tacksam som pensionär att du lever och är du sjuk ska du veta din plats.

Låt det stå klart. Vi vänsterpartister har ett annat uppdrag. Vi säljer aldrig ut våra medlemmar, våra väljare. Vår uppgift är att leverera på det uppdraget vi har fått från svenska folket. Endast genom att få saker gjorda förtjänar man förtroendet. Som Per Albin Hansson sa, ”gärningen är den bästa agitatorn”.

Många av er som tittar på det här kanske aldrig har röstat på oss tidigare. Du kanske aldrig har tänkt tanken. Du kanske tycker att de där, de har stora åsikter men de kommer aldrig bli verklighet. En slags rödvinsvänster med huvudet i det blå. Så är det inte, vi har förändrats. Även vi har varit passiva för länge. Prövar du att lägga din röst på Vänsterpartiet i år ska vi inte göra dig besviken. För något måste göras. Vi söker ditt mandat för att förändra Sverige på riktigt.

Din trygghet är politikens ansvar.

Det finns en högerliberal idé om att samhällsproblemen är var och ens privata bekymmer. Det är ditt eget fel att du inte hittar någonstans att bo, att du inte har ett jobb, att du hamnade i en dålig skola. Ditt fel – aldrig politikernas. Det är inte så lite verklighetsfrånvänt.

Idag är det aktieägare som bestämmer hur mycket skola ditt barn ska få, om du ska få vård eller vilket elpris du ska betala. Röstsedeln, folket val, blir av allt mindre vikt när ministrar och politiker kan skylla på marknaden. Politiken har stagnerat i någon slags 90-tals nostalgi. Och jag kan förstå att man gillar Spice girls, magtröjor och Buffalo-skor. Men politikerna har missuppfattat och behållit det som inte var bra: besparingar och avregleringar. För vet ni, folk har inte valt att vara en del av ett gigantiskt marknadsexperimentens. Det är kanske bekvämt att kunna skylla allt på någon annan, men du förändrar inget genom att skjuta över problemen och ansvaret på individen. Som politiskt parti har man makt och ett ansvar att förändra. Att hitta gemensamma, effektiva lösningar på samhällsproblemen. Samhället ska stå på din sida. Det är vänsterpolitik.

Vi ska återupprätta välfärdslöftet. Vi lovar att fortsätta förbättra sjukförsäkringen. Vi har höjt ersättningen rejält. Vi lovar att ta fler steg.

Du som har byggt landet. Du som har arbetat som undersköterska hela sitt liv. Burit vårdtagare ifrån sängen till rullstolen, lagat mat och gett medicin. Varje dag gett ett värdigt liv till en äldre. Du som i hela ditt liv slitit för att bidra på det sätt du kunnat ska ha en pension som går att leva på.

Vi ger svenska folket ett första löfte. Vi kommer enbart ingå i regeringssamarbeten som fortsätter höja pensionerna. Svenska pensioner ska inte ligga i Europas bottenliga. Att vi är ett av de länder där människor arbetar längst – men ändå har så låga pensioner är en skam. Det ska vi ändra på. Ingen har valt en låg lön eller att bli sjuk. Låga löner, låg pension och en dåligt fungerande sjukförsäkring är problem skapade av politiska beslut och vi ska därför se till att andra beslut fattas. Det är politikens ansvar inte individens. Det är vänsterpolitik.

Klimatomställningen kommer att få ner våra utsläpp. Vi människor är överlevare. Vi kan ställa om, vi har möjligheterna och kunskaperna. Det kommer göra det billigare och bekvämare för dig att resa. Det kommer fasa ut den fossila energin ur stålverk och batterifabriker. Fler kommer att få jobb. Varje politiskt förslag ska mätas mot hur effektivt det är när det gäller att få ner utsläppen.

Det hjälper inte att bara höja priser. Att göra det dyrare för vanliga arbetare att leva sina liv tömmer bara plånboken, det förändrar inte samhället. För de högavlönade spelar prishöjningar ingen större roll – de fortsätter släppa ut som vanligt – pengar är inget problem. Att ställa om är att göra själva omställningen. Att lägga rälsen, att bygga bostäderna, att montera upp kraftledningarna. Det ska vara lätt att göra rätt.

Den högerliberala iden att höjda priser på utsläpp automatiskt ger satsningar på klimatet – det har visat sig inte fungera. Enskilda företag kommer inte bygga ut laddstolpar, lägga ut räls eller satsa på forskningen – det är inte kommersiellt gångbart. Det är ett samhällsansvar att stå för infrastrukturen i klimatomställningen. Ska vi vänta in marknaden kommer det aldrig bli gjort.

Vi kommer att ta tillbaka kontrollen. Över skolan, vården och omsorgen. Över elpriser som slår hårt. Vi ska bygga ut elnätet och ställa om. Få bort utsläppen och förbättra livet för löntagarna. Makten ska ligga hos dig. Inte hos de som vill tjäna pengar på dig.

Vänner, marknadsexperimentens tid är förbi.

Vänsterpartiet gör sig nu redo för att styra Sverige, inte minst genom den här kongressen. Vi kommer alltid värdesätta din röst. Arbeta för dig, med dig. Vi kommer att konstruktivt samarbeta med andra, ge och ta. Så som politiken är tänkt att fungera.

Vad som väntar är förändring på riktigt. Vi skäms inte för att säga det. Vi är ett arbetareparti. I konflikter med andra intressen, så kommer vi att stå upp för Sveriges löntagare. Pröva mig på löntagarnas villkor. Varje reform, varje förslag vi lägger ska ha prövats mot villkoret – kommer detta att förbättra livet för alla som arbetar?

Därför att det är arbete som bygger ett land. Det ska löna sig att arbeta. Aktieägande i all ära, fastighetspriser i all ära. Det är arbetet som är det som får landet att fungera.

Vi kommer rensa upp. Vi kommer laga det som gått sönder. Vi ser dig. Vi ser att prisökningarna äter upp lönen och pensionen. Vi kommer göra något åt det. Vi ser att du inte kan flytta hemifrån – utan att låta dina föräldrar ta ännu mer lån. Vi kommer att göra något åt det. Vi ser att du har för få kollegor. Vi kommer att göra något åt det.

Vi kommer bygga Sverige starkt igen. Vi vet att det går.

Vi söker ditt mandat för att ta tillbaka kontrollen över det som politikerna i årtal överlämnat till marknaden. Vi söker mandatet för att skapa ordning och reda på byggena och på våra vägar – i Sverige ska svenska löner och villkor gälla. För att höja din pension och förbättra din sjukförsäkring. Vi lovar inte allt åt alla. Men det vi lovar kommer vi att genomföra.

För jobb och klimat.

Din trygghet – vårt ansvar.

Och med det förklarar jag Vänsterpartiets 44:e kongress för öppnad.
